

Katedra ruského a francouzského jazyka
Pedagogická fakulta
Západočeské univerzity v Plzni
Veleslavínova 42
301 00 Plzeň
tel. 377 63 6171

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Hodnocení: vedoucího

Práci hodnotil(a): Mgr. Michaela Pešková, Ph.D

Práci předložil(a): Josefína Marchevková

Název práce: Lexikální přejímky z francouzštiny do ruštiny

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem bakalářské práce bylo pojednat o vlivu francouzského jazyka na ruský, zejména co se týče obohacování slovní zásoby, a to na pozadí teorie lexikologie a kulturněhistorických výkladů. Autorka cíl naplnila dostatečně, sestavila tematicky pestrou a poučnou práci. V některých částech však měl být text propracovanější a podrobnější.

2. OBSAHOVĚ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Téma práce bylo veškeru náročné, neboť vyžadovalo jak bezpečnou znalost dvou cizích jazyků, tak orientaci v historii a kultuře obou zemí (Ruska a Francie), jakož i v principech slovo tvorby. Náročné bylo vhodně strukturovat výklad a rozhodnout se, co vše do něj zahrnout. Navržená podoba práce je originálním autorským počinem, téma je představeno z několika úhlů, je pojednáno komplexně. Studentka pracovala velmi samostatně (a na některé připomínky vedoucí práce opakovaně nereagovala: za všechny např. neúplná citace díla v poznámce 18 na str. 13 + ani ve finálním textu není uvedena stránka, z níž se cituje). Práce je funkčně členěna na část jazykovou a kulturně-historickou. Kapitola 2 *Lexikální přejímky z francouzštiny do ruštiny* začíná obecnými výklady o obohacování slovní zásoby a o původu ruské slovní zásoby, což je správné. Kladně hodnotím, že příklady k různým procesům probíhajícím ve slovní zásobě uvádí autorka k tématu, tedy z okruhu přejímek z francouzštiny.

Dále mám několik výhrad. Podkapitola 2.1 se opírá jen o dva zdroje sekundární literatury. V kapitole 2.2.1 před námi sice plasticky vystupuje hlavní téma práce, toto jádro výkladů ale ve srovnání s kontextovými informacemi není příliš obsáhlé. Poněkud se zde splétá analýza jevů morfologických a sémantických (typické přípony x typické tematické oblasti přejímání). Některá sdělení zůstávají nedořečená. Například na str. 12: „Slovo pojmenovává jev typický pro ruskou společnost, je přejato z cizího jazyka... tyto jevy či předměty existovaly, jen byly nazývány jinak, posléze byl původní název nahrazen slovem přejatým. Jsou to například slova *назьто...*“. Jaký výraz pro danou část oblečení se používal před přijetím slova *назьто*, se však nedozvíme, stejně jako autorka pečlivě nesleduje případ opačný, totiž přejímání předmětu či jevu a spolu s ním i slova (k tomu jen malá poznámka v kapitole 2.3 na str. 15).

Kapitola o použití francouzštiny v umělecké literatuře vhodně doplňuje lingvistické a historické výklady, ilustruje společenskou situaci dané doby, poskytuje další příklady. Autorka se ale mohla zmínit i o dílech kritizujících galomanií (například divadelní hry Krylova).

Zpracovaný historický přehled je pro dokreslení kontextu přejímání platný, je v něm však málo kulturních dat na úkor faktů politických. Některá tvrzení jsou poněkud zjednodušená a zavádějící („Rusko se v průběhu historie vyvíjelo stranou od zbytku Evropy...“). U kapitol 3.1.4 a 3.1.5 autorka neodkazuje na zdroje, z nichž čerpala.

Výklady o francouzské diaspoře jsou zajímavé a u nás málo známé, proto je dobře, že jsou zařazeny. S tvrzením, že „...největší vliv na ruštinu měla francouzština prostřednictvím francouzsky mluvícího obyvatelstva na svém území“ (str. 28) bych se úplně neztotožňovala, je otázka, co je příčinou, a co důsledkem galomanie - příliv Francouzů do Ruska považují spíše za její důsledek.

Příloha – trojjazyčný slovníček - je přehledně vyvedena a dokazuje rozsáhlost lexikálního přejímání z francouzštiny do ruštiny.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autorky je kultivovaný, text se drží odborného stylu. Vytkla bych kolísání mezi autorským singulárem a plurálem (hned v *Úvodu* oba typy), opakování slov a slovních spojení bezprostředně po sobě („uvádí/uvádí se“ na str. 11, „část slov“ na str. 12 dokonce 3x po sobě), nerozlišování významového odstínu slov „emigrant“ a „imigrant“, chyby jako „бакаларская“ namísto „бакалаврская“ pařobra (str. 40.) + další překlepy a chyby v ruském *Резюме*. Objevují se i gramatické chyby („Cizí jazyky se vyučovali doma.“, str. 17), občasně překlepy a nesrovnalosti: str. 12, místo znaků ve fonetickém přepisu obdélníky. Příkladů přejatých slov jsou ne vždy psány kurzívou. Citace a odkazy na literaturu jsou vyvedeny formálně správně, ale ne u všech je určena stránka, z níž je citováno, což je velká chyba. Pokud se cituje celý text doslova (citace 34), měl zůstat v jazyce originálu. Na str. 29 autorka řeší podobnou situaci citací francouzského originálu a bezprostředním českým překladem „ten měl být ale v poznámce pod čarou.“

V textu je velmi snadné se rychle zorientovat, tok informací je logický a návazný. Práce má jednu pěkně zpracovanou přílohu, v textu je na ni na patřičných místech odkazováno.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Bakalářskou práci hodnotím jako zdařilou, dobře komponovanou a plastickou, postihující a přehledně vysvětlující základní aspekty zkoumaného tématu. Text ale není v řadě případech „dotážen“, což se projevuje ve věcné i formální rovině.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Setkáváme se v době, kterou popisujete, i s kritikou galomanie? Můžete uvést a citovat konkrétní příklad?
2. Můžete na příkladu jednoho slova ilustrovat proces přejímání – od převzetí v latince až po porušení s úpravou pravopisu na fonetickém principu?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově):

velmi dobře

Datum: 10.5.2014

Podpis:

